

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din, za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din; za inostranstvo: 210 din. — Plačila in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Liubljana, ponedeljek 19. aprila 1937

Cena posamezni številki din 1⁵⁰

Fikcija s fondi

Pri nas so fikcije vedno popularne. Najbolj znamenita je ona stara fikcija, da je Črnogorcev in Rusov 170 milijonov. A tudi v naši gospodarski politiki so fikcije na dnevnem redu. Tako smo plačevali za fikcijo, da imamo z izposojenim francoskim zlatom 33% kritje Narodne banke, okoli 100 milijonov dinarjev na leto. Druga takšna škodljiva fikcija je, da je naša država bogata in da si moremo zato dovoljevati reprezentativne stroške, ki jih zmore le res bogata država. Nadaljnja nevarna fikcija je, da more biti uspešno vedno intenzivnejše poseganje države v gospodarsko življenje, čeprav nič ne storimo za zboljšanje državne uprave. Z državnim aparatom, ki se niti od daleč ne more primerjati nemškemu ali angleškemu, dajemo temu aparatu isto odločujočo besedo, kakor jo imata nemški ali angleški!

V zadnjem času pa je posebno v modi fikcija, da se more vsako gospodarsko vprašanje rešiti z ustanovitvijo fondov. Zboljšanje naših pristanišč se naj izvede s pomočjo posebnega pristaniškega fonda. Del pristojbin, ki jih poberejo pristanišča, naj gre v ta fond in s pomočjo tega fonda se bodo izvrševala potrebna pristaniška dela. Kaj ne bi bilo enostavnejše, da bi se kar določil neki odstotek pristaniških dohodkov za pristanišča, ne pa da se ta denar uporablja v ta namen šele po ovinku čez fond?

Banovinam se je hotelo pomagati z ustanovitvijo posebnega fonda iz skupnih trošarin in iz poviška davka na poslovni promet. Stokrat enostavnejše pa bi bilo, da bi se banovinam kar direktno dovolilo, da po svoji potrebi same nalože te povišane skupne trošarine in da se jim kar direktno nakaže odstotek od povišanja davka na poslovni promet, namesto da se najprej ustanovi fond in šele iz tega fonda dotirajo banovine. Ali pa je morda ves namen fonda v tem, ker se s fondom centralizirajo dohodki, ki se sicer ne bi centralizirali?

Sedaj se zopet znova propagira cestni fond. Prvotni načrt tega fonda so vse gospodarske organizacije v državi odklonile. Nato je bil izdelan nov načrt, ki pa je v bistvu ostal neizpremenjen. Cela vrsta novih davščin se uvaja s tem fondom, čigar dohodek naj letno znaša okoli 120 milijonov din. Poleg tega se uvajajo še posebni banovinski cestni fond in zaradi njih seveda tudi nove davščine. Oficialno se utemeljuje, da bo na podlagi tega fonda mogoče najeti večje posojilo. Utemeljevanje, ki je čisto brez vsake podlage. V tujini zaradi fonda ne bo mogoče nič lažje dobiti posojila, kakor če ga išče država brez tega fonda. Ali imamo ta fond ali ga nimamo, naša kreditna sposobnost ni zaradi tega niti za paro večja. Kolikor imamo, toliko pač imamo, pa če imamo ves denar le v enem žepu ali pa v desetih. Prav tako tudi na domačem trgu ne morejo fond niti najmanj povečati naše kreditne sposobnosti.

Toda fond pomenijo to fikcijo, da se davčna bremena zaradi državnih izdatkov ne povišajo. Toda za davkoplačevalca je presneto vseeno, če plača višje davke pod tem ali pod drugim naslovom. Za davkoplačevalca je važna le konč-

na vsota davkov, ki jih plača, ne pa, kako se specializira uporaba teh davkov. Na podobno fikcijo je tudi zadnjič opozoril predsednik Centralnega predstavništva g. Nedeljko Savić v svojem govoru v Ljubljani. Odgovarjal je namreč na znano zatrjevanje, kako se je državni proračun od 14 milijard v l. 1929. znižal na 11 oz. 10 milijard v l. 1936. Toda pri tem se namenu pozablja, da je del državnih izdatkov prevajen na banovine, ki so bile med tem ustanovljene in da je skupno z novimi ba-

novinskimi proračuni ostal državni proračun prav za prav neizpremenjen.

Tako je tudi s cestnim fondom. Ta pomeni novo obremenitev davkoplačevalcev in samo prazna fikcija je, da se bo s tem fondom rešilo vprašanje naših cest laže ko brez tega fonda. V resnici ves ta fond ne pomeni nič drugega ko slabo prikrivanje novih davščin in znatno podraževanje režije ter občutno inkomodiranje davkoplačevalcev.

Naša davčna zakonodaja je da-

nes že tako komplicirana, da strokovnjaki nad njo obupujejo. To zakonodaja je treba poenostaviti, vse naše davčne zakone izdati v novih in prečiščenih izdajah, ne jo pa z ustanavljanjem novih fondov komplicirati še do neznosnosti! Staremu birokratičnemu pravilu, zakaj postopati preprosto, če gre tudi komplicirano, je res že enkrat treba narediti konec. Zato pa se naj neha tudi fikcija s fondi, ki so dejansko le pesek v oči za neprikrito centraliziranje davčnih dohodkov in državnih izdatkov.

PAB – kot centralna kreditna ustanova

Predavanje podpredsednika PAB g. Andrije Radovića — O avtonomiji podružnic PAB ni govora

Za nedeljo dopoldne je sklical upravnik podružnice Privilegirane agr. banke v Ljubljani ob priliki bivanja podpredsednika banke g. Andrije Radovića in njenega direktorja Jefremovića konferenco obeh vodilnih funkcionarjev banke z zastopniki denarnih zavodov in gospodarskih ustanov v Ljubljani. Kakor je potem g. Radović v svojem, dve uri trajajočem govoru omenil, je bil namen konference ta, da se pogovorimo o vseh aktualnih vprašanjih, ki so v zvezi z vlogo PAB pri likvidaciji kmetskih dolgov, odkritosrečno in brez vseh zahrbtnih misli. Žal pa do izmenjave misli ni prišlo, ker je na konferenci govoril edinole g. podpredsednik Radović, in sicer do pol dveh, po njegovem govoru pa so se vsi navzoči v naglici razpršili h kosilu. Moremo zato tudi poročati le o govoru g. Radovića, ne pa tudi o njegovi konferenci z zastopniki naših denarnih zavodov in naših zadrug, ki so se odzvali povabilu upravnika podružnice v naravnost izredno velikem številu. To je tudi zelo razumljivo, saj vse gospodarske kroge silno zanima, kako namerava prav za prav PAB rešiti svojo nalogo in kako naj se v zvezi z likvidacijo kmetskih dolgov sanira tudi naše denarništvo. Žal na to glavno vprašanje zastopniki slovenskega gospodarstva niso dobili kljub dve uri trajajočemu govoru nobenega zadovoljivega pojasnila.

Konferenco, da se poslužimo tega izraza iz povabila, je otvoril upravnik ljubljanske podružnice PAB, g. Povh. Pozdravil je podpredsednika banke in ga predstavil občinstvu s krajšim govorom o njegovem delu in njegovih zaslugah. Bil je dvakrat ministrski predsednik Črne gore, večkrat minister, mnogo tudi preganjan in celo obsojen na 5 let robije, ker je bil za združitev Črne gore s Srbijo in za slovensko politiko. Bil je nadalje podguverner Narodne banke v Beogradu, podpredsednik monopolske uprave ter je sedaj podpredsednik PAB. Nadalje je pozdravil člana uprave PAB, g. Končana in direktorja Milorada Jefremovića.

Nato je povzel besedo g. Andrija Radovića. Uvodoma je pozdravil bana dr. Natlačena ter zastopnike vseh denarnih zavodov in vse druge zborovalce ter navedel, da

je namen konference, da se brez zadnjih misli pogovorimo o vseh važnih vprašanjih.

Nato je začel govoriti o ustanovitvi PAB, ki jo je ustanovil leta 1929. pok. kralj Aleksander. Banka ni nobena politična ustanova, temveč njena naloga je samo ena, da dela v korist kmetijstva. Baš zato se je tudi banki posrečilo, da je zbrala ogromno delniško glavnico v višini 700 milijonov dinarjev, da je bilo vse nad tem uspehom presenečeno. Praštediona, takrat največji denarni zavod v državi, je imela le 70 milijonov dinarjev rezerv. Ta primera pove dovolj.

G. Radović je nadalje poudarjal, da je PAB tudi po svojem notranjem ustroju dokazovala, da ni srbijanska ustanova. Njen prvi direktor je bil dr. Hacin, ki ga je spoznal na mirovni konferenci v Parizu, njegov pomočnik je bil Hrvat in šele na 4. mestu je bil Srb, sedanji prosvetni minister.

PAB je svoj posel dobro opravljala. Število njenih dolžnikov je naraslo že na okoli 120.000, sedaj z uredbo o likvidaciji kmetskih dolgov pa na 700.000. Nato je govoril g. Radović o našem tisku in omenjal, kako so listi slabo reproducirali njegov govor na zadnjem občnem zboru PAB. Na široko je govoril o tem vprašanju ter vpletel v to vprašanje celo kopo osebnih spominov, tako tudi svoj sestanek z Mussolinijem, svoja znanstva z italijanskimi političnimi in gospodarskimi ljudmi, Mussolinijeve izjave o teh ljudeh, zlasti o generalu Benicivngi, nekdanjem opozicionalcu ter končno izjave Mussolinija o tisku, ki je po Mussolinijevem mnenju zlorabljal svobodo tiska le v to, da je pisal senzacije, zbog česar je tudi Mussolini odpravil svobodo tiska.

Govoril je nadalje o silni revščini, ki vlada v nekaterih pokrajinah države, med katere pa Slovenije ne šteje, ker tu je industrija, o posebno bednem stanju Črne gore, radi česar se celo govori, da je v Črni gori razširjen komunizem. To pa je neresnično, kajti narod, ki izobeša črne zastave ob smrti kralja, ni komunističen. Morda je med mladino nekaj komunistov, kar pa ni hudo, saj je bil Pašić nekoč skoraj anarhist. Sploh da so levičarji, ki pridejo do oblasti, najbolj nasprotni levičarskim idejam.

Da pride v kontakt z ljudmi in da jim pojasni politiko PAB, je prišel v Zagreb in sedaj v Ljubljano in bo obiskal še Sarajevo in druga mesta. Propagirati hoče cilje PAB in zato je govoril tudi o novinarstvu.

Nato je v svoj govor vpletel zopet razne svoje osebne spomine, kako je postal podguverner Narodne banke, kako je odstopil kot podguverner, ker se ni strinjal z novim zakonom o Narodni banki in s tem resigniral na 22.000 din mesečnih dohodkov.

Z novim zakonom se ni strinjal, ker je ta zahteval 35% kritje, čeprav so se v drugih državah zadovoljili s 25 odstotnim. Zaradi tega 35% kritja ni imela Narodna banka, da bi takoj ob runu vlagaleev dala Praštedioni 400 milijonov dinarjev in run bi bil takoj ustavljen. To 35% kritje pa je bilo poleg tega le zelo draga fikcija, ki nas je veljala 100 milijonov din na leto. Toliko smo namreč morali plačevati na leto obresti za zlato, ki je bilo na naše ime depozirano v Parizu, ki pa ni bilo naše, temveč francosko. Šele doktor Stojadinović je v začetku leta 1935. napravil tej dragi fikciji konec.

Nato je vzbujal zopet razne osebne spomine, kako se mu je ponujalo mesto guvernerja Narodne banke, a tega mesta ni hotel sprejeti, ker je bil prepričan, da beogradska čaršija ne bi mogla preboleti, da bi nad denarjem odločal kdo, ki ni čisto njen človek.

Bil je vedno mnenja, da brez dobre politike ni mogoče dobro gospodarstvo. Pri nas pa mislimo, da je dobra politika le v tem, če se prepiramo, ali smo eden ali trije narodi. Črnogorski vladika pa je že Jelačiću ponudil, da je vodja vseh Jugoslovanov in že takrat bi mogli izvesti svoje zedinjenje, če ne bi šli z Dunajem proti Madjarom, itd.

Za časa svetovne gospodarske stiske tudi PAB ni mogla več delati v prejšnjem obsegu. Zaradi krize je izgubila 20% svojega kapitala, to je za ravno toliko, kolikor ima država delnice.

Dosedaj je dala PAB okoli 1400 milijonov din kreditov, in sicer okoli 600 milijonov posameznikom na hipoteke, 800 pa zadrugam.

Izkazalo pa se je, da vse združništvo ni zdravo, da je mnogo gnilega v združništvu. Tako so si nekatere izposojale denar

Plenarna seja Zbornice za TOI

Plenarna seja zborničnega sveta bo v torek 20. aprila 1937 ob 1/2 9. uri dop. v zbornični sejni dvorani s tem dnevnim redom:

1. Naznanila predsedništva.
2. Poslovno poročilo.
3. Računski zaključek.
4. Sprememba zborničnih pravil.
5. Sprememba poslovnika zborničnega razsodišča.
6. Poslovnik Zavoda za PO Zbornice za TOI in volitev uprave.
7. Dopolnilo pristojbenika zborničnih taks.
8. Minimalne mezde.
9. Pavšaliranje trošarine na vino in žganje.
10. Uvedba zavarovanja za primer starosti in iznemoglosti.
11. Razdelitev dohodkov iz skupnih banovinskih trošarin in davka na poslovni promet.
12. Ureditev elektrotehničnega gospodarstva.
13. Predlogi odsekov in zborničnih svetnikov.

pri Nar. banki po 6% in ga posojale naprej kmetom po 14%, pa tudi več odstotkov. To pa za slovenske zadruge ne velja, ker te so dajale kmetu kredit po ceni in zato slovenski kmet PAB tudi ni potreboval.

Od kreditov PAB je dobila Vojvodina okoli 250—300 milijonov in ta denar je bil dobro naložen. Južni Srbijanci niso iskali njenih kreditov, ker so bili zaupljivi, pač pa so jih iskali Bosanci in Črnogorci. Toda pojavila se je demagogija, da kmetskih dolgov ne bo treba plačati in zato so dohodki PAB padli, kar je imelo za posledico, da tudi banka ni mogla dati več kreditov v prejšnji višini.

Sedaj daje PAB posojila le onim, ki so dobri plačniki. Po novi uredbi je PAB posrednik med kmetskim dolžnikom in upnikom v vsej državi. Zato je ustanovila nove podružnice v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu.

Podpredsednik Radović je tu naglašal, da nikakor ni namen, da bi se denar, ki bi se prejel iz ene banovine, uporabil v drugi. Kolikor bo denarja prišlo iz ene banovine, toliko se bo denarja v obliki posojil tudi vrnilo v to banovino. Dejansko je tudi že odredil, da se pošlje nekaj denarja, ki je bil poslan v Beograd, nazaj v one banovine, iz katerih je bil poslan. (Če je to načelo uveljavljeno tudi v pravilih banke, g. Radović ni povedal. Op. ured.)

Slovenija in kmetski dolгови

Od vseh kmetskih dolgov v višini 2 in pol milijard, ki jih prevzame PAB, je Slovenija udeležena s 600 milijoni ali približno eno četrtino. Če bi vsi plačali svoje dolžne zneske, potem bi bilo na leto 30—40 milijonov din, ki bi jih mogla dati PAB na razpolago slovenskim zadrugam. Čim točnejše bodo plačevali dolžniki, tem več denarja bo na razpolago.

Kmetom je breme dolgov silno olajšano. Kdor je bil n. pr. dolžan 2000 din, ta je dolžan le 1000 din, za vse obresti in anuite pa plača v 12 letih le 5%. Z upoštevanjem znižanja obrestne mere je bil kmetovalcem znižan dolg ne na polovico, temveč na eno tretjino.

Kmet v Jugoslaviji je bil naj-

manj zadolžen, zaradi manjše donosnosti kmetijstva pa je teže odplačeval dolgove ko v drugih državah.

V posebno težavno stanje pa je zašel kmetovalec, ker je njegov dohodek padel od 36 milijard v letu 1926. na 18 milijard v l. 1931., istočasno pa njegov dolg narasel od 3 na 6 milijard. Kmet ni mogel plačati dolga.

Država je zato priskočila kmetu na pomoč in bo plačala v 20 letih za kmetijske dolgove poldrugo milijardo din ali na leto približno 70 milijonov.

Za plačilo kmetijskih dolgov pa bodo morale znatno žrtvovati tudi banke in zadruga, ki imajo rezerve, ker se 25% teh odpiše.

PAB ne bo silila kmeta, da plača svoj dolg, če je v stiski. Dovolila mu bo odlog plačila. Iz dohodkov od vrnjenih dolgov pa bo dajala kredite, in sicer malim in velikim posestnikom ter zadrugam. Toda samo zdravim zadrugam. Po novem združnem zakonu bodo vrste teh prečiščene in odpadle bodo vse, ki so gnile.

Trenutno pa ne more dati PAB posojil, ker je ves svoj denar izdala, hranilnih vlog pa sploh ne sprejema. Dajala pa bo za kmetijsko proizvodnjo posojila tudi po 5%, ker dobe sedaj njeni delničarji le 3%.

Krivda Narodne banke

Kakor je v Italiji prišla večina italijanske industrije v ameriške roke, ker je držala italijanska vlada tečaj lire previsoko, tako je prešla naša industrija v tuje roke, ker ni Narodna banka pravočasno priskočila denarnim zavodom na pomoč. Če bi dala Narodna banka Praštedioni samo 400 milijonov din kapitala, bi tej ne bilo treba prodati Duge Rese tujcem.

Ne gre danes brez diriganega gospodarstva, kakor je zadnjič dejal že dr. Korošec. Če vsi narodi uvajajo načrtno gospodarstvo, se ne smemo mi bahati z najbolj liberalnim gospodarskim sistemom. Bila je silna napaka, da smo dovolili svoboden promet z devizami, ker ves denar, ki smo ga dobili s stabilizacijskim posojilom, je takoj zopet odšel v tujino. Kliringi so nas rešili in prav je tudi bilo, da smo uvedli kontrolo uvoza. Danes velja načelo, do ut des, danes veljajo praktične izkušnje, ne pa razne liberalne teorije.

V interesu države je, da se propaganda za PAB čim bolj uspešno razvije. Slovenci dosedaj niso zahtevali posojil pri PAB. Neka slovenska zadruga je zahtevala te dni posojilo 1,5 milijona din po 5%, mi pa bi mogli dati le po 6%. Zadržana je nato posojilo odklonila. Hmeljarjem pa smo dali posojilo.

PAB je danes centralna kreditna ustanova za zadruga in za male ter velike posestnike.

Ne moremo dati garancije, da bomo kredit pocenili, moremo pa jamčiti, da ga bomo mogli dati po 5%.

Zakaj se ne dovoli avtonomija podružnic?

Zahteva se avtonomija podružnic. Ali pa je ta res potrebna?

V Ljubljani so vsi uradniki Slovenci, razen dr. Krnjevića, ki pa je dovršil študije v Ljubljani in ki zna slovensko. Sedaj so Slovenci zastopani tudi v centralni upravi. Slovenski denar bo ostal v Sloveniji. Poslovanje podružnice je tudi precej avtonomno. A takoj v začetku ne more biti avtonomija, ker moramo v Beogradu vedeti, kako prihaja denar od dolžnikov. Zakaj torej avtonomija?

Moramo še pripomniti, da so bila ta izvajanja g. Radovića zelo malo prepričujoča! Kajti, da ostane slovenski denar v Sloveniji, še ni nikjer določeno, sicer pa je še cela vrsta drugih razlogov, zaradi katerih moramo še nadalje zahtevati avtonomijo ljubljanske podružnice.

G. podpredsednik Radović je tu zopet napravil ekskurzijo v svoje

osebne spomine in govoril, kako je bila Črna gora pri reparacijah oškodovana, ker se ni po zahtevi kralja Nikole Jugoslavija ustanovila kot zvezna država po vzgladu Nemčije, s to spremembo, da ne bi bila v Jugoslaviji Prusija in Bavarska, temveč dve Bavarski. Med drugim je omenil tudi, da smo Slovenci na račun vse države zgradili svojo industrijo v Mariboru. Trditve je naravno med slovenskimi gospodarskimi ljudmi zbudila močno začudenje.

Nadalje je govoril, da so zadruga napačno investirale denar, ker so

ga investirale tudi v industrijo, namesto le absolutno varno, magari le po 3% in še nižje obresti.

Sedanja uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov je krivična za poštene dolžnike, več ko preveč pravična pa za slabe. Težke izgube bodo imeli nekateri zavodi, ker je združeno vprašanje dobrih in slabih plačnikov v eno vprašanje. Tako bo zaradi tega izgubila Srbska banka v Zagrebu 14 milijonov dinarjev. Toda te krivice bi se mogle reparirati z reeskontnimi krediti Narodne banke. O tem bi se moglo govoriti.

Za sedaj pa je najvažnejše, da

navede vsaka zadruga, vsak denarni zavod PAB natančno svoje stanje, ker potem šele more PAB videti, kako in do katere mere more pomagati. Potem pa tudi šele more vladi predlagati potrebne ukrepe.

To so bila v glavnem izvajanja g. podpredsednika Radovića, ki so bila mestoma zelo zanimiva in živahna, ki pa na glavna vprašanja vendarle niso dala izčrpnih pojasnil. Za danes smo le poročali o govoru g. Radovića kolikor mogoče obširno, dočim si kritiko k njegovim izvajanjem pridržujemo za bodoče, če bi bila potrebna.

Kriza našega denarništva še nadalje nerešena

Narodna banka mora povečati svoje kredite gospodarstvu

Zagrebska borza je pripravila za svoj občni zbor, ki bo 20. aprila, obširno letno poročilo, v katerem analizira tudi razvoj našega gospodarskega življenja v preteklem letu. V splošnem konstatira, da se je naše gospodarsko življenje znatno zboljšalo, in to zaradi dobre žetve pri nas in slabe v drugih državah ter s tem povzročeni višjih cen, nadalje zaradi večjega povpraševanja po surovinah, kar je posledica povečanega oboroževanja in končno tudi zaradi zboljšanja državnih dohodkov in intenzivnejših naših trgovinskih odnosov z drugimi državami. Niso se pa zboljšale razmere na našem denarnem trgu ter pravi o tem poročilo zagrebske borze v glavnem naslednje:

Vprašanje sanacije naših denarnih zavodov tudi v l. 1936. še ni bilo rešeno, da je ostal položaj skoraj popolnoma neizpremenjen. Normalno funkcioniranje denarnih zavodov še ni doseženo, čeprav je denarstvo kot regulativ denarnega trga silno važen činitelj gospodarstva.

Naša bančna kriza traja torej že polnih pet let. Dočim je bila v drugih državah že davno premagana, traja pri nas še nadalje, ker so bile v vseh teh dolgih letih naše denarne institucije prepučene popolnoma samemu sebi in jim država ni nudila nobene pomoči. Na drugi strani pa je uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov položaj denarnih zavodov še znatno poslabšala, posebno onih s kmetijskimi dolgi, da bodo morali nekateri teh zavodov likvidirati.

Večina vseh poslovnih poslov se je razvijala le proti gotovini. Kreditiranje gospodarstva v svrhu njegove večje aktivnosti se je reduciralo na minimum, a še to le proti kratkoročnim posojilom. O možnosti večjih hipotekarnih, gradbenih ali trgovskih kreditov ni bilo niti govora.

Stanje vlog pri vseh denarnih zavodih se je sicer dvignilo od 10.120 milijonov din v l. 1935. na 10.671 milijonov v l. 1936., toda večina tega dviga vlog pripada na državne denarne zavode. Pri zaščitnih denarnih zavodih pa je kljub osvoboditvi znatnega dela vlog, še vedno več ko polovica zamrznjena.

Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov ima tendenco, da to vprašanje reši definitivno. Žalibog pa ni bila uredba izdana v soglasju z zahtevami, kakor so jih postavile skoraj vse gospodarske organizacije v državi, da se namreč zaščitijo kmetijski dolžniki individualno z ozirom na plačilno sposobnost posameznih dolžnikov. Po novi uredbi morajo banke izročiti PAB ves portfelj svojih kmetijskih terjatev. Pred samo izročitvijo portfelja pa morajo denarni zavodi izračunati po predpisih uredb te dolgove, od teh odpisati 25% na račun rezervnega fonda in glavnice. Denarni zavodi bodo torej dobili samo 75% svojih terjatev, toda

ne v gotovini, temveč 25% v državnih obveznicah, ki se bodo amortizirale v 20 letih, 50% pa v obveznicah PAB, ki se bodo obrestovale po 3 odstotke. PAB postane s tem upnik vseh kmetijskih dolžnikov v višini 50% njih priznanega dolga.

Posledice te uredbe se že vidijo v znatnem dvigu denarnih zavodov, ki so morali zaprositi za zaščito. Koncem l. 1934. je bilo 184 zavodov pod zaščito, koncem leta 1935. že 265, a koncem l. 1936. 610. Samo 7 zavodov se je moglo dosedaj odreči zaščiti.

Veliko se je upalo od definitivne uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov. Kakor pa smo videli, ne bo ta uredba prav nič pripomogla k likvidnosti naših denarnih zavodov, ker ti za svoje kmetijske dolgove ne dobe gotovine, temveč

bone. Zato smatramo, da je dolžnost Narodne banke, da tudi ona nekaj žrtvuje za sanacijo naših denarnih zavodov. Skupno so znašala posojila Narodne banke l. 1930. 1.637 milijonov din, l. 1932. so znašala celo 2.456 milijonov din, leta 1936. pa zopet samo 1.717 milijonov din, torej skoraj ravno toliko ko l. 1930., pa čeprav so sedaj razmere mnogo težje ko takrat. Zato je potrebno, da Narodna banka poveča svoje kredite denarnim zavodom ter da omogoči denarnim zavodom, da morejo na podlagi prejetih bonov in obveznic za kmetijska posojila poravnati svoje obveznosti, ker se bo s tem njihov položaj znatno olajšal. Potem bi mogli denarni zavodi vsaj deloma zopet obnoviti svojo važno nalogo, da pomagajo narodnemu gospodarstvu s krediti.

Otvoritev Zagrebskega zbora

V soboto, dne 17. aprila je bil v Zagrebu slovesno otvorjen 27. zagrebski zbor.

Predsednik velesejma g. Rudolf Erber je v svojem pozdravnem govoru v prvi vrsti pozdravil zastopnika Nj. Vel. kralja Petra II., generala Vojislava Kuzmanovića. Nato je pozdravil trg. ministra dr. Vrbančiča, celo vrsto najodličnejših zastopnikov prvih hrvaških gospodarskih in kulturnih organizacij, ter zlasti toplo zastopnike tujih držav, zlasti poslanika Francije grofa Dampierrea, čl. poslanika dr. Girso in druge.

Nato je omenil, da se je na jesen odprl zagrebski velesejem v novih prostorih, ki so jih zgradili prireditelji z lastnimi sredstvi brez vsake denarne podpore drugih.

Drugi povod za svečano otvoritev sejma pa je v tem, ker se danes slovesno otvarja francoski paviljon in se v naši sredi nahajajo reprezentanti francoskega naroda. Ze francoski paviljon sam, ki sta ga zgradila pariška arhitekta Lafaj in Herbé, je karakteristična manifestacija francoskega duha in okusa. Iskreno se zahvaljuje zastopnikom Francije, da so priredili v Zagrebu tako lepo razstavo.

Zagrebski spomladanski sejem postaja vedno bolj impozantna razstava najrazličnejših vrst avtomobilov. Letos razstavlja na velesejmu 50 svetovnih tvornic avtomobilov, 14 tvornic motociklov in okoli 30 tvornic posameznih avtomobilskih delov. Zasluga Zagrebskega zbora je, da je postal Zagreb centralni avtomobilski trg za vso Jugoslavijo.

Po 6 letih je zopet prvič prirejena reprezentativna razstava usnjarske stroke. Velik napredek kaže na letošnjem velesejmu tudi domača industrija kmetijskih strojev. Kakor vedno je pred začet-

kom poletne sezone tudi letos pridružena velesejmu turistična razstava »Putnika«. V posebnih paviljonih pa so razstavljeni predmeti za hišo in dom ter razno galanterijsko in parfumsko blago ter zanimive tehnične iznajdbe.

Nato je trg. minister dr. Vrbančič govoril o zaslugah zagrebskega velesejma za napredek gospodarstva ter zlasti za napredek trgovine. Čestita prirediteljem k uspehu in proglašava velesejem za otvoren.

Nato so si gosti ogledali posamezne razstave na velesejmu, ki so na vse napravile odličen vtis. Letošnji Zagrebski zbor pomeni prav poseben uspeh.

Zadruga za gojitev zdravilnih in industrijskih rastlin

Jugoslavija potroši na leto za mnogo milijonov raznih zdravilnih rastlin, še več pa raznih industrijskih, ki jih mora uvažati iz tujine. Zelo mnogo denarja bi prihranili, če bi oficinalne rastline gojili sami in če bi jih tudi sami pripravili in predelovali v razne oblike, v katerih se uporabljajo v zdravilstvu.

Klimatične razmere so v Jugoslaviji za gojitev zdravilnih rastlin izredno ugodne. Že v kratkem času bi mogli zdravilne rastline tudi v velikih količinah izvažati. Prav tako pa bi mogli gojiti celo vrsto industrijskih rastlin v Jugoslaviji z velikim uspehom.

Kakor se nam sporoča, se v Ljubljani tudi že snuje posebna zadruga za gojitev tujih zdravilnih in industrijskih rastlin v Sloveniji in tudi v drugih krajih Jugoslavije. Kdor se zanima za gojitev teh rastlin, naj se obrne na Gospodarsko pisarno v Kolodvorski ulici 18 (dvorišče) v Ljubljani.

Politične vesti

»L'Indépendance Roumaine« odgovarja na nekatere tuje komentarije o romunski zunanji politiki ter pravi, da so netočne vse vesti, kakor da bi se romunska zunanja politika izpremenila. Romunija bo še nadalje ostala zvesta paktu Zveze narodov ter vsem svojim sklenjenim pogodbam. Glavni cilj Romunije je, da ohrani mir in zagotovi nedotakljivost svojih mej.

Sofijsko »Slovo« piše o zadnjih političnih obiskih v Beogradu ter pravi, da ti obiski dokazujejo, da hočejo vse države, ki imajo pogodbe z Jugoslavijo, poudariti, da so ostale njih zveze z Beogradom neizpremenjene. Obisk turških državnikov pa ima vsekakor tudi ta namen, da se spravi turška in grška sredozemska politika v sklad z novo pogodbo med Jugoslavijo in Italijo. Na vsak način pa ti obiski dokazujejo veliki politični pomen Jugoslavije, ki je danes eden glavnih mirovnihih činiteljev v Evropi.

Dopisnik »Figara« v Rimu Hennessy piše o bližnjem sestanku Mussolinija z dr. Sušnikom ter pravi, da se bo zelo težko spravila v sklad avstrijska zunanja politika z italijansko. »Daily Telegraph« pa piše, da so italijanski politični krogi že prišli do prepričanja, da se združitve Avstrije z Nemčijo ne bo mogla za vedno preprečiti. Malo verjetno pa je, da so Italijani res prišli do tega prepričanja.

Mednarodna situacija se je po mnenju angleške vlade znatno zboljšala, ker je popustilo italijansko-sovjetsko nasprotstvo glede odpoklica prostovoljcev iz Španije. Tudi dr. Schachtova izjava, da bi bila Nemčija pripravljena na komesije glede svoje štiriletke, smatrajo kot znak zboljšanja. Končno pa vidijo londonski krogi zboljšanje tudi v zblizanju podonavskih držav, ki je postalo v zadnjem času prav znatno.

Grof Bethlen je na proračunski razpravi finančnega odbora zahteval enakopravnost Madjarske v oboroževanju. Zato naj se porabi za oboroževanje vsak denar, ki ga je količkar mogoče pogrešati v državnem gospodarstvu.

Göring odpotuje v Rim. Kakor poročajo listi, je namen njegovega potovanja, da doseže pomirjenje z Vatikanom.

Francoska in angleška vlada sta pozvale Roosevelta, da bi enako kakor Wilson v svetovni vojni posredoval v sedanji španski državljanski vojni. Ameriški listi pišejo, da je intervencija Roosevelta v Španiji malo verjetna.

Francova vojska je te dni silno bombardirala Madrid. Po vladnih vesteh je bilo ubitih 71 civilistov. Poskusi Francove vojske, da bi osvobodila v univerzitetnem mestu obkoljene čete, so se ponesrečili. Na nekaterih odsekih je prišlo do kratkega premirja, da so mogli bel in rdeči pokopati svoje mrtvece. Na baskiški fronti so zopet oživel boji.

Anglija baje tajno podpira Francu. Tako vsaj trdi neki znani angleški pomorski kapitan, ki pravi, da mu je angleški rušilec prepovedal pristati z ladjo živil na baskiški obali, čeprav ni bilo tu nobene Francove ladje.

Nadzorstvo nad Španijo se bo začelo izvajati o polnoči 19. aprila. Če bo to nadzorstvo tudi učinkovito, pa je drugo vprašanje.

Uradno se poroča, da bo poljski zunanji minister Beck v sredo odpotoval v Bukarešto, da vrne lanski obisk romunskega zunanjega ministra.

Sedaj se napoveduje, da bo Mussolini takoj po svojem sestanku s Sušnikom obiskal Hitlerja v Berchtesgaden. Vest pa je malo verjetna, ker dosedaj še nikdar ni hotel odpotovati Mussolini v tujino.

Sovjetski komisar za notranje zadeve Hinčuk je odstopil, ker se ne strinja s Stalinom. Ker je bil prometni komisar Kaganovič aretiran, je s tem kriza sovjetske vlade otvorjena. Stalin nastopa proti vsem nasprotnikom z brezobzirno odločnostjo. Aretacije se množijo, med drugimi je bilo aretiranih tudi več nemških komunistov. Ker je rdeča vojska trdno s Stalinom, bo ta tudi zmagal.

Bivši šef GPU Jagoda je obtožen, da je hotel umoriti Stalina, da je skupno z 8 generali izdelal načrt za umor Vorošilova, da je s hujškanjem proti rdeči armadi povzročil pokolje rdečih vojakov, da je pripravil umor Kirova ter da je okradel državno blagajno in hotel pobegniti z ukradenim denarjem v tujino.

Nemški listi odločno zavračajo govornice, kakor da bi se Nemčija skušala približati sovjetski Rusiji.

Denarstvo

V februarju so narasle vloge pri 7 slov. hranilnicah

Po podatkih Zveze jugoslovan-skih hranilnic v Ljubljani so sicer vloge pri vseh (29) slovenskih hranilnicah v februarju padle za 2,7 milj. dinarjev in so znašale skupaj 1.009.914.907 dinarjev. Ta padec je sorazmerno neznamen. Razveseljivo je, da so narasle vloge na hranilne knjižice pri 5 hranilnicah, vloge v tekočem računu pri 8, vloge v celoti pa pri 7 hranilnicah. Tudi pri številu vlagateljcev opazamo ugodnejše številke. Število hranilnih knjižic je naraslo pri 7 hranilnicah, število teko-čih računov tudi pri 7, skupno število vlagateljcev pa celo pri 9 hranilnicah.

Teden stabilnosti na beograjski borzi

Tečaji so ostali pretekli teden na beograjski borzi skoraj neizpremenjeni. Bil je to teden stabilnosti in miru. Vendar pa je bila kupčija za vrednostnimi papirji živahna. Ni pa bil več največji promet v vojni škodi, temveč v ameriških papirjih. Tako je bilo samo en dan prodanih obveznic 7% Blaira za 13 milijona din. Živahne so bile tudi kupčije z obveznicami 8% Blaira ter 7% Seligmana. Mnogo povpraševanja je bilo tudi po begluških in dalmatinskih obveznicah. Posel za vojno škodo je bil relativno slab, a je proti koncu tedna oživel. Celotni promet pa je bil za približno poldrug milijon din manjši kakor v prejšnjem tednu.

Na deviznem trgu je treba zlasti omeniti popuščanje francoskega franka, ki je na curiški borzi nazadovao od 20'35 na 19'575. Vzrok te slabosti franka ni čisto jasan. Mnenje, da je začel popuščati frank zaradi namere vlade, da zniža zlato vrednost franka, je bilo ovrženo z javno izjavo francoskega finančnega ministra, da tega vlada nikakor ne bo storila. (Izjavo smo v »Trg. listu« že prejšnji teden objavili.) Tudi druga govornica, da nameravajo U. S. A. revalorizirati dolar, se je izkazala kot neresnična.

Drugi dogodek na deviznem trgu je silno kolebanje tečaja čekovne marke. To kolebanje zadobiva že spekulativen značaj. Tečaj se je gibal izpod 12 pa do 12.20.

Drugi pomembnejši izpremembe na deviznem trgu ni bilo.

Na svobodnem trgu se cena napoleonovora giblje še vedno med 313 in 314. Vse devize se ravnaajo po tem tečaju, z izjemo francoskega franka, ki je popustil.

Uradni tečaj naj se izenači z dejanskim

V svojem letnem poročilu postavlja zagrebška borza tudi naslednje zahtevo:

Vzdrževanje današnjega stanja uradnega prima na samo 28,5% pospešuje naš uvoz, dočim se s tem otežkuje naš izvoz, ker pada razlika med uradnim tečajem in tečajem v svobodnem prometu na breme izvoznika. To preprečuje izvoz, omogoča pa uvoz. Zato je izvoz, omogoča pa uvoz. Zato je neobhodno potrebno, da Narodna banka tudi one tretjine, katero ji morajo odstopati izvozniki, ne odkupuje po tečaju z 28,5% prima temveč po tečaju, ki velja na svobodnem trgu. Prav tako bi se morali korigirati tudi klirinški tečaji, ki se obračunavajo s primom 28,5%, na dejanske tečaje, ker so izvozniki v tem primeru prisiljeni razliko všteti v kalkulacijo ter jo prevaliti na proizvajalce. To pa zopet pomeni oviranje izvoza in pospeševanje uvoza.

Svedske banke so sklenile, da od vlog tujih državljanov ne bodo plačevale nobenih obresti.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca mlačna; promet din 5.438.103'67.

V primeri s predzadnjim tednom je devizna kupčija nekoliko popustila in sicer za približno 650 tisoč dinarjev.

Od vseh deviz je še najbolj povečan promet v angleških funtih in sicer za približno 350 tisoč dinarjev, med tem ko je bilo nemških mark tokrat prodano oziroma kupljeno v poslu privatnega kliringa za nad sto tisoč dinarjev več kot v predzadnjem tednu. Nasprotno pa so se zmanjšali za ključki v amer. dolarjih za čez 430 tisoč dinarjev in v dinarski devizi za cca. 270 tisoč dinarjev.

| Devize: | predzadnji teden | minuli teden |
|--------------------------|------------------|--------------------|
| (vse v tisočih dinarjev) | | |
| Amsterdam | 170 | 57 |
| Berlin | 1498 | 1607 priv. klir. |
| Bruselj | 6 | — |
| Curih | 316 | 63 |
| Din-deviza | 382 | 112 avstr. pr. kl. |
| Dunaj | 1174 | 1158 inkl. pr. kl. |
| London | 1724 | 2055 inkl. pr. kl. |
| Montreal | — | 5 |
| New York | 725 | 288 |
| Pariz | 72 | 63 |
| Praga | 8 | 9 |
| Solun | — | 18 boni |
| Trst | 15 | 3 priv. klir. |

Skupni devizni promet je v prvi polovici aprila t. l. dosegel že znatno vsoto blizu 15 milijonov dinarjev in je zbog stalne živahnosti v devizni kupčiji pričakovati, da bo ta mesec zaključil morda z rekordnim deviznim prometom v tem letu.

Narodna banka je — kot običajno — posredovala tudi to pot le v Curihu, Parizu in Londonu ter dala skupno za din 160.000 — deviznega blaga.

V privatnem kliringu so bili tekom zadnjega tedna doseženi na tukajšnji borzi ti-le denarni oziroma blagovni tečaji:

| Angleški funt: | 12., 13., 14. in 15. aprila | 16. aprila |
|--------------------|-----------------------------|---------------|
| | 238'— | 237'20—238'80 |
| Avstrijski šiling: | 12. do 16. aprila | 7'95—8'05 |
| Nemška marka: | 12. in 13. aprila | 11'04—12'14 |
| | 14. aprila | 12'10—12'30 |
| | 15. aprila | 12'09—12'29 |
| | 16. aprila | 12'08—12'28 |

Ostale devize so notirale dosledno s padajočo tendenco ter znaša koncem prejšnjega tedna dosežena tečajna razlika pri Amsterdamu — 6'01 poena, pri Berlinu — 4'50 poena, Bruslju — 1'74 poena, Londonu — 0'13 poena, pri New Yorku — 12'51 poena, Parizu — 1'40 poena, Pragi — 0'30 in pri Trstu — 0'38 poena. Edini Curih je dosledno beležil na bazi dosedanjih tečajev.

| Devize | 1937 | Povpr. din | Pon. din |
|-----------|-----------------|------------|----------|
| Amsterdam | 12. IV. 2399'66 | 2414'25 | |
| | 16. IV. 2393'65 | 2408'25 | |
| Berlin | 12. IV. 1760'02 | 1773'90 | |
| | 16. IV. 1755'52 | 1769'40 | |
| Bruselj | 12. IV. 737'94 | 743'01 | |
| | 16. IV. 736'20 | 741'26 | |
| Curih | 12. IV. 996'45 | 1003'52 | |
| | 16. IV. 996'45 | 1003'52 | |
| London | 12. IV. 214'28 | 216'34 | |
| | 16. IV. 214'15 | 216'21 | |
| New York | 12. IV. 4351'01 | 4387'32 | |
| | 16. IV. 4338'50 | 4374'82 | |
| Pariz | 12. IV. 196'27 | 197'71 | |
| | 16. IV. 194'87 | 196'30 | |
| Praga | 12. IV. 152'94 | 154'04 | |
| | 16. IV. 152'64 | 153'75 | |
| Trst | 12. IV. 229'84 | 232'93 | |
| | 16. IV. 229'46 | 232'53 | |

Efektno tržišče.

Tendenca za državne papirje še vedno stalna.

Tudi v zadnjem tednu je od zasebnih efektov beležila edinole Trboveljska premogokopna družba in sicer pretežno na bazi dinarjev 260' — za denar ter dinarjev 280' — za blago.

Efektnega prometa ni bilo. Državni vrednostni papirji so dose-

li na prvem oziroma zadnjem borznom sestanku preteklega tedna sledeče tečaje:

| | 1937 | din | din |
|----------------------------|---------|--------------|-----|
| 7% inv. pos. | 12. IV. | 87'25—88'25 | |
| | 16. IV. | 87'25—88'25 | |
| 8% Blair | 12. IV. | 95'—96'— | |
| | 16. IV. | 95'—96'— | |
| 7% Blair | 12. IV. | 86'50—88'— | |
| | 16. IV. | 86'—88'50 | |
| 7% Seligm. | 12. IV. | 98'—100'— | |
| | 16. IV. | 99'—100'— | |
| 4% agr. obv. iz leta 1921. | 12. IV. | 51'75—52'75 | |
| | 16. IV. | 52'—53'— | |
| 4% gar. obv. iz leta 1934 | 12. IV. | 51'25—52'50 | |
| | 16. IV. | 51'50—53'— | |
| 6% begl. obv. | 12. IV. | 75'—77'— | |
| | 16. IV. | 76'—77'— | |
| 2'5% voj. škoda | 12. IV. | 407'—409'— | |
| | 16. IV. | 407'50—409'— | |

Žitno tržišče

Tendenca ponovno zelo čvrsta.

Promet je bil neznamen, le v koruzi in pšenici. Cene so poskočile za din 2' — pri koruzi, izvzemši činkvantina, za din 1' — pri rži, ovsu, ajdi in spomladanskem ječmenu ter pri drobnih pšeničnih otrobih. Ostale vrste žita in moke so notirale brez izpremembe.

Na zadnji borzni dan so bile dosežene te cene:

| Žito: | din | din |
|---|-------|-------|
| Koruzka: | | |
| Času primerno suha, s kvaliteto garancijo, franko nakl. postaja | 97'— | 99'— |
| Času primerno suha, s kvaliteto garancijo, franko nakl. postaja, dobava v maju 1937 | 99'— | 101'— |
| Času primerno suha, s kvaliteto garancijo, franko nakl. postaja, dobava v juniju 1937 | 100'— | 103'— |
| prekomerno suh činkvantin letine 1936, zdrav, rešetan, franko naklad. postaja | 117'— | 120'— |
| Pšenica: | | |
| banatska, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja | 182'— | 187'— |
| bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešet., plačljivo proti duplikatu, feo nakladalna postaja | 182'— | 187'— |
| Rž: | | |
| 72 kg, 2%, feo. vagon gornjebačka postaja | 143'— | 145'— |
| Ječmen: | | |
| spomladanski, 67 kg, 2%, suh, zdrav, rešetan, plačljivo proti duplikatu, feo. nakladalna postaja | 139'— | 142'— |
| Oves: | | |
| zdrav, suh, rešetan, feo. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu | 116'— | 118'— |
| Ajda: | | |
| zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana | 127'— | 132'— |

Mlevski izdelki:

| Moka: | din | din |
|---|-------|-------|
| pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu | 280'— | 285'— |
| pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu | 280'— | 285'— |
| pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu | 260'— | 265'— |
| pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu | 240'— | 245'— |
| Otrobi: | | |
| pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja | 106'— | 108'— |
| pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja | 94'— | 96'— |

Lesno tržišče.

Tendenca nespremenjena stalnejša

Zaradi povpraševanja po mehkelem lesu, zlasti radi povečanega izvoza, so se cene rezanemu lesu okrepile. Posledica tega je bila, da so lastniki gozdov naenkrat dvignili cene za okrogli les in sicer prav ob nastopu seziye za nakup okroglega, t. j. stoječega lesa za prihodnjo sečnjo. Res je povsem upravičeno, da se je zvišala cena okroglemu lesu. Vendar pa se danes ne dosežajo za rezan les tako visoke cene, kot se zahtevajo in plačujejo za okrogel les, ker se je to blago tako zelo podražilo, da producent, ki kupuje okrogel les, ne more najti pogovora pri sedanjih cenah za rezan les. Kajti cene, ki se trenutno plačujejo za okrogel les, bazirajo na domnevi in pričakovanju še večje porasta cen za rezan les. Ta kalkulacija pa je po našem mnenju napačna in riskantna! Le mal zastoj v izvozu, kar je pri sedanjih negotovih razmerah povsem mogoče, povzroči kaj lahko velike pretresljaje. Pri nakupovanju blaga na daljše termine je treba le redko računati z momentanimi cenami. Pri tem opozarjamo samo na svojčasno dejstvo, ko so zbog ruskega izvoza cene lesa rapidno padale ter se leta in leta niso mogle popraviti. Sicer je res, da je sedanji pojav dviga cen okroglega lesa zelo ugoden za naše gozdno gospodarstvo, je pa tudi dokaj riskanten za našo lesno industrijo. Poleg vsega pa obstoji še nevarnost, da bodo naši najlepši gozdovi docela iztrebljeni ter uničeni. Zato je treba zlasti posebno v današnjih časih zelo strogo paziti na to, da se prirastek lesa uravnovesi s posekom, ker sicer bo tudi naše gozdno gospodarstvo občutno prizadeto že v najbližji bodočnosti.

Novo cene lesa:

| Smreka, jelka: | din | din |
|-------------------------------------|-------|-------|
| Hlodi I., II., monte | 95'— | 115'— |
| Brzojavni drogovi | 130'— | 140'— |
| Bordonali merkantini | 125'— | 135'— |
| Filerji do 5/6' | 130'— | 140'— |
| Tramjostalih dimenzij | 135'— | 145'— |
| Skorete, konične, od 16 cm naprej | 295'— | 315'— |
| Skorete, paralelne, od 16 cm naprej | 325'— | 355'— |
| Skorete, podmerne, do 15 cm | 220'— | 260'— |
| Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej | 245'— | 265'— |
| Deske-plohi, par., od 16 cm naprej | 265'— | 295'— |
| Kratice, za 100 kg | 30'— | 35'— |

Bukev:

| | | |
|--|-------|-------|
| Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte | 230'— | 250'— |
| Deske-plohi, naravni, ostrorobi, I., II. | 325'— | 345'— |
| Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte | 265'— | 295'— |
| Deske-plohi, parjeni, ostrorobi I., II. | 480'— | 530'— |

Hrast:

| | | |
|-----------------------------------|-------|-------|
| Hlodi I., II. | 210'— | 240'— |
| Bordonali | 810'— | 910'— |
| Deske-plohi, neobrobjeni boules | 895'— | 925'— |
| Deske-plohi, neobrobjeni, I., II. | 710'— | 810'— |
| Deske-plohi, ostrorobi (podnice) | 805'— | 905'— |
| Frizi I., širine 5, 6 in 7 cm | 750'— | 800'— |
| Frizi I., širine od 8 cm naprej | 800'— | 930'— |

Oreh:

| | | |
|---------------------------|-------|-------|
| Plohi, neparjeni, I., II. | 810'— | 890'— |
| Plohi, parjeni, I., II. | 850'— | 940'— |

Parketi:

| | | |
|-----------------------------------|------|------|
| hrastovi za m ² | 48'— | 56'— |
| bukovi za m ² | 36'— | 44'— |
| Železn. pragi 2-60 m 14x24 | | |
| hrastovi, za 1 komad | 32'— | 34'— |
| bukovi, za 1 komad | 22'— | 25'— |

Drva:

| | | |
|---------------------|------|------|
| bukova, za 100 kg | 12'— | 13'— |
| hrastova, za 100 kg | 11'— | 12'— |

Oglje:

| | | |
|---------------------|------|------|
| bukovo, za 100 kg | 34'— | 38'— |
| canellat, za 100 kg | 39'— | 43'— |

Povpraševanja.

Večje količine smreke in jelke v angleških dimenzijah. I., II. hrastove frize: v debelini 25 mm, v širinah 5, 6, 7, 8, 9, 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje. I. neparjene in parjene bukove stebre (ševrone) v raznih dimenzijah, ki se interesentom naknadno sporoča. Zaključiti se lahko blago, ki bi se izdelovalo v prihodnjih mesecih. Parjena, ostrorobo paralelna rezana bukovina I. in II. kvalitete.

Javorjeve neobrobjene deske I. in II. kakovosti, 18 mm debeline.

Neobrobjeni lipovi plohi I. in II.

Hrastovi boules.

Več vagonov testonov »nettic«.

Brestovi boulesi in neobrobjeni plohi.

Neparjena obrobjena bukovina, paralelna, v dolžinah od 2 m dalje, s toleranco 15% 1m do 1'90 m, v širinah od 14 cm naprej in debelinah od 27—100 mm z nadmero najmanj 2 mm, vse franko vagon Sušak, dobava tekom šestih tednov. Blago mora biti točno izdelano, ravno, brez srca v I/II/III kvaliteti.

Beli, obrobjeni javor, v I/II kakovosti, strogo paralelna izdelano, brez srca, popolnoma belo in povsem zdravo v debelinah 25, 32, 38 mm z nadmero najmanj 2 mm, v dolžinah od 2 m naprej s 15% 1'—1'90 m in v širinah od 15 cm dalje. Dobava sukcesivna, postavljeno franko vagon Sušak.

Javorjevi beli frizi, v Ia kvaliteti, popolnoma belo blago; debelina 25 milimetrov z nadmero 2 mm, dolžina 40, 45, 50, 60, 70, 80, 90 in 100 cm, širina 7, 8, 9, 10, 11 ter 12 cm, strokovnjaško izdelano s 5 mm nadmere in pretežno v širinah 8 ter 10 cm.

Hrastovi stebriči, prvovrstno blago brez razpok, brez grč, srca in kakih drugih napak; dolžina 47 cm v debelinah 43/43, 50/50, 62/62 mm, potem dolžina 75 cm v debelini 50/50 in 60/60 mm ter v dolžini 70 cm a debeline 75/75, 100/100, 125/125 mm, vse rezano z nadmero najmanj 3 cm pri dolžinah in 3 mm pri debelinah. Dobava stalna, franko vagon Sušak, toda v najmanjši količini 25 m³.

Hrastov obrobjen stavbeni les, v I/II/III tombante kakovosti, večje količine v debelini od 25 mm (rezano z najmanj 2 mm nadmere!), dolžina 1'—1'90 m in od 2 m dalje, širina od 14 cm naprej; izključeno nezdravo blago, kakor tudi komadi z večjimi razpokami kot 20/25 mm na robovih in z velikimi grčami. Kvantum: 150 do 200 m³ franko vagon Sušak, dobava po dogovoru.

Kongres jugoslovan-skih trgovcev bo v avgustu v Zagrebu

Na zadnji plenarni seji Centralnega predstavništva v Zagrebu je bilo tudi sklenjeno, da bo prihodnja seja Centralnega predstavništva v Osijeku.

Avgusta meseca pa bo v Zagrebu vsedravnji kongres vsega jugoslovan-skega trgovstva. Zato se pozivajo že sedaj vsa združenja trgovcev, da takoj začno agitirati za čim večjo udeležbo trgovstva na kongresu. Zlasti iz Slovenije mora biti udeležba na kongresu velika.

Zagrebški kongres mora postati mogočna manifestacija jugoslovan-skega trgovstva, prepričujoč dokaz njegove zavednosti in sile! Zato pripravljajte se na zagrebški kongres!

Naš les na afriških tržiščih

Kakor poroča časopis »Internationaler Holzmarkt« se nahaja generalni direktor »Šipada« doktor Ulmanski v Severni Afriki, da prouči možnosti plasiranja jugoslovan-skega lesa v Tunisu, Tripolisu in Alžirju, kjer so že preje obstajale možnosti za prodajo našega lesa. Dr. Ulmanski name-rava stopiti v stike z največjimi uvozniki teh dežel. Ni dvoma, da je postal lesni trg v severni Afriki živahnejši in da je povpraševanje po lesu vseh vrst narastlo. Glavna težava v prometu s temi tržišči pa je v veliki nestalnosti cen. Prvi transporti iz Jugoslavije so že prispeli v severno Afriko, vendar te pošiljke ne ustrezajo povsem zaključkom.

Ravno tako, kot je bila lesna industrija Jugoslavije v zadnjih mesecih močno zaposlena z izvozom v Nemčijo, tako se sedaj dela na to, da si zopet osvoji severno-afriški lesni trg, ki je že bil izvrsten odjemale

Priznanje slovenskim trgovcem

Zadnje »Trgovačke novine« obširno poročajo o sestanku, ki ga je imel predsednik Centralnega predstavništva Nedeljko Savić z ljubljanskimi trgovci. Svoje poročilo zaključuje z besedami:

Konferenca, ki je trajala od 9. do pol enih po polnoči, je mnogo pripomogla k razjasnitvi vprašanj in razmer, ki zanimajo naš trgovski stan. Kakor vedno do sedaj so se naši bratje Slovenci tudi pri tej priliki izkazali kot popolnoma lojalni in rodoljubni državljani naše države in kot nenadkriljivo zaslužni člani naših strokovnih organizacij ter so vtisi, ki jih prinaša g. Savić s tega sestanka, dokaz, da na naših severozapadnih mejah naši tovariši budno spremljajo vse dogodke v državi in da so pripravljeni vedno za pravilno rešitev svojih strokovnih vprašanj dati maksimum požrtvovalnosti in energije.

S svoje strani pa moramo dostaviti, da je govor g. predsednika Savića napravil na vse slovenske trgovce najboljši vtis in da so se z njim stiki med slovenskimi in srbskimi trgovci naravnost pristržno povežali, da smo bolj ko kdaj koli ena družina, ki se bori za pravice svojega stanu in za napredek vsega gospodarstva ter vse države.

Rogaska Platina

Ruska zunanja trgovina narašča

V prvih dveh mesecih letošnjega leta je dosegla ruska zunanja trgovina vsoto 339'14 milijonov zlatih rubljev proti 288'48 milijonom v istem razdobju leta 1936., kar pomeni dvig za 50'66 milijona ali 17%. Porast izkazujeta tako izvoz kot tudi uvoz. Izvoz je znašal 145'48 milijona novih zlatih rubljev, in je napram 134'41 milijona v januarju in februarju lani narasel za 11'07 milijona ali za 8'2%. Ruski nakupi v inozemstvu so dosegli 193'06 milijona napram 154'07 milijona lani, torej za 39'59 milijona zlatih rubljev več ali za 25'6%. Razdelitev ruskega uvoza in izvoza na glavne države da naslednjo sliko:

Ruski uvoz iz Nemčije se je z uporabo novega kredita do 200 milijonov mark dvignil za 24'9 na 45'08 milijona, medtem ko se je uvoz iz USA, ki so letos na tretjem mestu, zmanjšal za 14'1 milijona na 22 milijonov. Drugo mesto zavzema Anglija, kjer je bil tudi izkoriščen kredit 10 milijonov funtov Sovjetski Rusiji, tako da se je dvignil izvoz v Rusijo od 11'5 na 32'2 milijona, torej za trikratno. Od celotnega ruskega uvoza je odpadlo na dobave, izvršene v okviru kreditov Nemčije, Anglije in Češkoslovaške, kakor tudi iz sovjetsko-japonske pogodbe o prodaji Vzhodnokitajske železnice, 38'4 milijona zlatih rubljev. Med uvozniki iz Sovjetske Rusije pa je na prvem mestu Anglija s 30'54 milijona, napram 25'9 milijona lani.

Štev. 3340/37.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 5. maja 1937 neposredno pismeno pogodbo za dobavo 11 odvajalcev kondenzne vode. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 14. aprila 1937.

Štev. 3483/37.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 5. maja 1937 neposredno pismeno pogodbo za dobavo termalnih opek: 2900 žlebnjakov, 300 opek, 112 m² segmentov in 1000 kg zmlate žgane gline. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 15. aprila 1937.

Ovojnina in prodaja

Najbrž se vam bo dozdevalo nekoliko čudno, v kakšni zvezi bi naj bila ovojnina s prodajo ali narobe. Pravim, da ovojnina olajšuje prodajo. Kako to? Odgovor na to vprašanje najdete v tem, kar bom sedaj povedal. Mnogi trgovci ne uvažujejo pomena ovojnine za prodajo ter se jim dozdeva izdatek za ovojnino izgubljen, ker jim ga nihče ne povrne. Računsko je to mnenje v toliko pravilno, ker je pač težko izdatke za ovojnino vračunavati v ceno, saj bi bil pribitek res hudo malenkosten. Kdor ima redno knjigovodstvo in se peča tudi nekoliko s statistiko, tisti pač lahko ugotovi, kako velik oziroma kako nezgaten je odstotek, kateri bi se moral vračunavati v ceno za ovojnino.

Špecerist, kateri prodaja sladkor ali kavo v lepših in boljših vrečkah od svojega soseda, zato ne prodaja sladkorja ali kave za nekaj dražje. Držati se mora cen konkurence. In vendar se izplača porabljeni tudi za sladkor boljše vrečice, katere ne pokajo med polnjenjem z blagom, katere ne razležejo gospodinji, preden prepiplje blago ali preden ga porabi.

Kako je paziti na vrsto in kakovost ovojnine, dokazuje tale primer:

Neka odjemalka je rekla trgovcu, da pri tem in tem trgovcu dobi na eno kilo več kave kot pri njem.

Našemu trgovcu se je to čudno zdelo, saj prodaja kavo iz iste prazarne in tudi pri tehtanju jako pazi, da se tehta natančno in dodaja celo nekaj za preteg. Kako bi naj dobila stranka drugje pri eni kili več blaga kot pri njem? Poprosil je svojo stranko, naj bi priprosil od drugega trgovca kilo kave in res je izgledalo, da je v tem zavrtku več kave kot pa v zavrtku našega trgovca. Kako je to mogoče, če je ista vrsta blaga, ostane ena kila vedno ena kila. Pa je le izgledalo po razliki. Drugi trgovec je porabljal ožje vrečice in zavoj je izgledal višji, večji ter je bila stranka prepričana, da je dobila več.

Vsak špecerist dobro ve, da se s slabimi vrečicami izgublja čas, ker so ali zlepljene ali sprimljene ali pri polnjenju pokajo in se trgajo, se raztrsa in izgublja blago itd.

Papirnate vrečice dobre kakovosti z natisnjeno firmo trgovca se ne vržejo takoj stran, temveč jih gospodinja porablja in so tako reklama za trgovca. Cena za take vrečice je res nekoliko višja, toda se izplača porabljeni take vrečice.

Ceprav se pri cenemem blagu ne zasluži toliko kot pri dražjem, vendar naj se tudi za ceneno blago uporablja primerno dobra ovojnina.

Kar smo rekli za vrečice, velja tudi za drugačno ovojnino.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

435 — Alep (Sirija): sodi iz kostanjevega ali hrastovega lesa (60 sodov) vsebine 750/725 litrov, francoske oblike, dolžine 105/90 centimetrov, debeline dog 45 mm z 8 obroči iz galvaniziranega železa, od katerih sta skrajna široka 6 cm, drugih šest pa 4'50 cm.

Deželni pridelki:

436 — Praga: povrtina.
437 — Gdansk: pšenična moka,
438 — Aleksandrija: koruzni škrob,
439 — Hamburg: zdravilne rastline, jagode borovnic, semena,
440 — Praga: bob,
441 — Passau: seme konoplje,
442 — Praga: morska trava.

Proizvodi sadjarstva:

443 — Praga: sadje (češplje in orehi).

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

444 — Hamburg: surova volna, živalska dlaka, zlasti kozja dlaka,
445 — Zutphen (Nizozemska): kromirana ovčja koža za moške in ženske obleke,
446 — Frankfurt na Meni: jarčje, kozje, ovčje in jagnječje kože,
447 — Curih: mlečni sladkor in predelana koža (boxcalf),
448 — Rim: perje za omela.

Industrijski predmeti:

449 — London: zastopnik za kemikalije za barvarstvo industrijo,
450 — Padova: kavčukasti jermeni, amiant, amiantit, proizvodi iz amianta ter jermeni iz kože,
451 — Amsterdam: neka trrdka se zanima za zastopstva jugoslovanskih trrdk tekstilne in modne stroke (bareji za damě, gumbi iz kamnitega oreha, šali, rokavice itd.),
452 — Arnheim (Nizozemska): ponuja se zastopnik za blago za zastore, naslonjače, divane, tkanine za izdelavo ročnih del, volnene in bombažne preproge, posteljni damast iz lanu, pollanu in bombaža,

453 — Amsterdam: esence za parfumerijsko industrijo, loj in druge surovine,

454 — Milan: volnene cunje,

455 — Izmir: leseni klinčki za čevlje, kalcijev karbid, emajlirana posoda,

456 — Bruselj: umetna koža,

457 — Gdansk: kemični proizvodi,

458 — Aleksandrija: ricinusovo olje za farmacijo,

459 — Pariz: za izvoz v Maroko papir vrste »Kraft« za izdelavo papirnatih vrečic za mavec (krepkosti 70—75—80 g m², krep papir v trakovih 45 mm širine, težak 508 g na 100 m za obšivanje dna na vrečah.

Razno:

460 — New York: sir, gnjat, zdravilne rastline, kemikalije, celuloza (na podlagi kompenzacij).

Opomba:

Št. 1. — Trst: zastopnik »Auslandverlag« iz Berlina ponuja našim interesentom na razpolago svoje usluge v zvezi z oglaševanjem v njegovem listu »Das Echo«, ki redno izhaja v Trstu.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih trrdk Zavod ne jamči.

Dobave - licitacije

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje v skrajšanem roku za mestno zavetišče v Japljevi ulici, za Delavski dom, gospodinjstvo šola v Mladiki in mestna dečja zavetišča v Šiški in pri sv. Florijanu za proračunsko leto 1937/38. ponovno dobavo špecerijskega in kolonialnega blaga. Pogoji so na vpogled pri mestnem social. pol. uradu v Mestnem domu II. nadstropje. Po tar. post. 25. taksnega zakona kolokovane ponudbe je vložiti za vsako vrsto blaga do 24. aprila.

Občina Hrastnik-Dol razpisuje drugo javno pismeno ofertno licitacijo za oddajo naslednjih del pri zgradbi delavske stanovanjske hiše v Hrastniku, in sicer: zidarska in tesarska dela, električna instalacija, vodovodna instalacija, kleparska, slikarska, ključavničarska, pleškarska in steklarska dela. Po-

nudbe je vložiti do 3. maja. Vsi razpisni pripomočki se dobe v občinski pisarni v Hrastniku.

LICITACIJE:

Dne 26. aprila bo v štabu Primorskega žandarmerijskega polka v Splitu licitacija za prodajo odpadkov od sukna, volne, bombaža, platna, gume, železa, jekla in dr.

Dne 26. aprila bo pri Direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu licitacija za napravo dimnika v rudniku v Banjaluki.

Dne 27. aprila bo pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Karlovcu licitacija za adaptacijo in dograditev poslopja okrožnega urada.

Dne 29. aprila bo pri direkciji drž. železnice v Ljubljani licitacija za obnovo tlaka in napravo kopalniškega poslopja na postaji Zalag.

Dne 29. aprila bo pri Upravi državnih monopolov v Beogradu licitacija za nabavo 20.000 kg papirja. (Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Doma in po svetu

Nj. Vel. kralj Peter II. se je s kneževičem Aleksandrom pripeljal v Split kjer mu je prebivalstvo priredilo navdušene ovacije.

Knez namestnik Pavle je sprejel v svečani avdienci novega litovskega poslanika Edvarda Turauskasa ter novega avstrijskega poslanika dr. Wimmerja. Obema avdiencama je prisostvoval ministrski predsednik in zunanji minister dr. Stojadinović.

Turški ministrski predsednik Izmet Ineni in turški zunanji minister Ruždi Aras sta iz Sumadije odpotovala v Sarajevu, kjer jima je bil prirejen posebno pristrčen sprejem. Min. predsednik Izmet Ineni je v svojih odgovorih na pozdrave naglasil ponovno, da sta Turčija in Jugoslavija zvezani s prijateljstvom v sreči in nesreči. S posebnim priznanjem pa je govoril tudi o naši vojski. Podčrtal je, da mu ostanejo dnevi v Sarajevu v nezbrisnem spominu. Pozdravlja Sarajevčane tudi v imenu njih rojakov, ki žive v Turčiji ter bo tudi njim izročil pozdrave Sarajevčanov. Oba odlična gosta sta iz Sarajeva odpotovala v Kotor.

Izmet Ineni odpotuje iz Beograda v Sofijo, kjer se sestane z vodilnimi bolgarskimi državniki. Listi trde, da se bo na teh sestankih govorilo predvsem o vstopu Bolgarske v Balkansko zvezo.

O akciji zemljoradniškega voditelja dr. Čubrilovića piše »Težačka sloga«, da je ta akcija nastala samo zato, ker je bil narod v Bosni nezadovoljen s počasnostjo, s katero združena opozicija vodi svojo politično akcijo. Ves narod v Bosni zato odobrava akcijo dr. Čubrilovića, da se že enkrat pride z mrtve točke.

Finančni minister Letica je izdal odlok, da se od oseb, ki bi potovale od 1. maja do 15. oktobra v tujino zaradi zdravja ali osebnega zadovoljstva za izdajo potnega lista ne sme več zahtevati potrdilo o plačanih davkih.

Po angleškem poslaniku Campbellu obišče te dni Zagreb tudi francoski poslanik grof Dampierre. Vest, da bi se sestala dr. Beneš in predsednik avstrijske republike Miklas, se demantira. Miklas bo v čisto zasebnem poslu odpotoval na Češkoslovaško, toda v strogem incognito.

Konferenca v Montreuxu zaradi likvidacije egiptskih kapitulacij ugodno napreduje. Vse države so že izjavile, da načeloma priznavajo potrebo odprave kapitulacij. Gre le še za to, da se določi, kako dolgo naj traja prehodna doba, nakar bi se začela razprava o podrobnostih glede likvidacije posameznih predprav tujih trrdk.

Delavci v tekstilnih tvornicah v Glasgowu so začeli stavkati, ker jim niso bile priznane višje mezde. Nevarnost je, da bi se stavka razširila tudi na delavce drugih strok.

Jugoslovanski Schicht namerava povišati svojo glavnico od 20 na 30 milijonov din.

Norveška vlada bo poslala v španske vode križarko in vojna letala, da zaščiti norveške ladje pred piratstvom, ki ga uganja Francova vojna mornarica. Fran-

cove ladje namreč v Gibraltarski ožini sistematično ustavljajo trgovske ladje skandinavskih držav ter jih s silo odvajajo v maroška španska pristanišča, kjer pretovarijo vse blago na nemške parnike. S temi tovari plačuje Franco nemške vojne dobave. Tudi švedska vlada bo odposlala v španske vode križarko, da zaščiti švedske ladje pred tem piratstvom. Drugače se namreč postopanje Francove mornarice res ne more imenovati.

Zastopnik Italije je izjavil, da je Italija pripravljena sodelovati pri razpravi o odpoklicu vseh tujih prostovoljcev iz Španije. Podobno izjavo je podal tudi sovjetski zastopnik. Zaenkrat pa italijanski prostovoljci kar naprej še prihajajo v Španijo.

Belgijski komunisti so se v javnem apelu zahvalili belgijskemu kardinalu za njegov nastop proti reksistom. V svojem apelu nadalje naglašajo, da ni priporočljivo, da bi se v Belgiji ustanovila ljudska fronta, temveč, da je potrebna demokratska zveza vseh protifašističnih strank. Krščanski demokrati in liga krščanskih delavcev pa je že odklonila vsako sodelovanje s komunisti, da bo torej njihov apel brez učinka.

Ford je končno le priznal delavsko sindikalno organizacijo za upravičeno, da sklepa v imenu delavstva kolektivne pogodbe.

Italijanski veleposlanik v Londonu Grandi je odpotoval s svojo ženo v Windsor, kjer bosta gosta angl. kraljevske dvojice.

Na ljubljanski trg so prišle prve češnje, katere so prodajali po 60 dinarjev kg. Pač cena, ki je ljubljansko prebivalstvo ne bo moglo plačevati.

Trgovsko društvo v Celju

Ob lepi udeležbi članstva je bil v četrtek zvečer v Celju občni zbor Trgovskega društva v Celju. Gmotno stanje društva je ugodno ter se je društveno premoženje kljub nizki članarini lani pomnožilo za 3365 din na 68.000 din. Društvo ima 5 ustanovnih, 30 rednih članov trgovcev in prav toliko rednih članov pomočnikov. Zeleti bi bilo, da bi še drugi trgovci in pomočniki vstopili v društvo. Društvo je podpiralo brezposelne in obubožane trgovce in trgovske nameštence. Priredilo je tudi dvoje predavanj, in sicer o kartotečnem knjigovodstvu in o prodajni umetnosti. Obe predavanji sta bili zelo dobro obiskani. Tečaj nemščine pa se ni mogel prirediti, ker se je priglasilo premalo udeležencev, kar je treba vsekakor obžalovati. Uprava namerava v novem letu prirediti več predavanj iz blagoznanstva. Na programu so tudi razni jezikovni tečaji. Občni zbor je odobril tudi več podpor. Na koncu so bile volitve. Za predsednika je bil znova izvoljen g. Anton Fazarine, za podpredsednika pa g. Pibrove. Kot člani odbora in kot namestniki so bili izvoljeni večinoma dosedanji člani uprave.

Radio Ljubljana

Torek, dne 20. aprila. 11.00: Šolska ura: Higijensko predavanje (dr. Franta Mis) — 12.00: Sramil igrajo (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Koncert pevskega zbora akademikov »Naša pesem« — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Porečje Sore (prof. Fr. Planina) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zabavni zvočni tehnik — 20.00: Radijski orkester — 21.00: Ploščice — 21.15: II. ura francoske klavirske glasbe, predava in izvaja na klavirju g. prof. L. M. Škerjanc — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Hajdrihove pesmi poje Akademski pevski kvintet.

Sreda, dne 21. aprila. 12.00: Operetni venčki (ploščice) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme, borza — 18.00: O jadralskem letalstvu (Janko Colnar) — 18.20: Kako si pripravim zbirko metaljev (Miroslav Zor) — 18.40: Zavarovanje delavcev za starost (R. Smeru) — 19.00: Čas, vreme, poročila, obvestila — 19.30: Nac. ura: Slovenska literarna kritika (Božidar Borko, publ.) — 19.50: Uvod v prenos — 20: Prenos opere iz ljubljanskega gledališča, v I. odmoru: Glasbeno predavanje (Vilko Ukmar); v II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored — Konec ob 23. uri.